

thæo & Luca narratur, idque non sine magno (vt in speciem videretur) discrimine, hoc in primis videndum est. b. deducantur ambo Christi genealogiam a Ioseph: an vero Matthæus tantum, Lucas vero a Maria. Qui hoc posterius sentiant, speciosum habent discriminis prætextum in diuersis nominibus: & certe prima specie nihil minus videtur quam genealogia vna eademque narrari, quum tantopere Lucas a Matthæo differat. Nam a Dauide vsque ad Salathiel, & iustus a Zorobabel vsque ad Ioseph alios priorum nominat. Deinde obtendunt absurdum fuisse in re non necessaria tantum ponere laboris vt genus Ioseph, qui tamen pater Christi non erat, bis recitaretur. Quod autem Matthæus progeniem Ioseph recensuerit, ita excusant, factum scilicet fuisse multorum causa, qui eum Christi esse patrem, adhuc opinabantur. Atqui ridiculum fuisse ista indulgentia fouere perniciosum errorem: & contextus palam repugnat. Nam simul ac ventum est ad genealogiæ finem, docet Matthæus non ex semine Ioseph, sed arcana Spiritus virtute Christum in vtero Virginis fuisse conceptum, infra, d. 23. Quare si staret eorum ratio, stultitiæ vel incogitatiæ posset argui Matthæus, vt quia frustra recitet vnde originem duxerit Ioseph. Atqui nondum soluta est eorum obiectio, quod progenies Ioseph nihil ad Christum pertineat. Tertia & vulgo nota responsio est, in persona Ioseph comprehendi etiam Mariæ genus: quia lex iubebat vnumqueq; ex sua tribu vxorem ducere. b. Sic enim habet Moses: Omnes viri ducent vxores de tribu & cognatione sua: & cuncta scemina de eadem tribu maritos accipient, vt hæreditas permaneat in familijs. Numer. 36. c. 78. c. Excipiunt illi contra legem hanc omnibus fere seculis neglectam fuisse, sed argumenta quibus nituntur, friuola sunt. Citant exemplum illud quod vndecim tribus iurando promiserunt se Beniamitis nullam duros vxorem. Iud. 21. a. 1. Sed respondendum est, perperam & inscite hoc extraordinarium ab illis in communem regulam trahi. Necessè enim erat, excisa vna tribu mutilum fieri populi corpus nisi hoc remedio subuentum vltimæ necessitati foret. Non est igitur lex communis hic spectanda. Obijciunt præterea, Mariam Christi matrem cognatam fuisse Elisabeth, quam prius testatus est Lucas fuisse ex filiabus Aharon, cap. 1. a. 5. Hic quoque facilis est responsio, puellis ex tribu Iuda vel alia qualibet licitum fuisse abnubere in tribum Sacerdotalem: quia non impediatur illa ratio, quæ in Lege exprimitur, ne scilicet mulier hæreditatem suam alio quam ad tribules suos transferret. Sic vxorem Ioiadæ summi sacerdotis sacra historia ex regio genere ortam fuisse narrat, 2. Paralipom. 22. d. 11. Nihil ergo mirum vel insolitum si mater Elisabeth elocata fuit Sacerdoti. Ergo duæ istæ genealogiæ a Matthæo & Luca descriptæ, optime inter se conueniunt: quatuor tamen discrimina in illis notanda sunt. Primum est, quod Lucas ordine retrogrado (vt loquuntur) ab vltimo ad primum ascendit, quum Matthæus ab ipsa origine incipiat. Alterum est, quod Matthæus narrationem suam vltra sanctum & electum Abraham genus non extendit: Lucas vero ad Adam vsque progreditur. Tertium, quod legale genus Matthæus tractat, & sibi etiam quosdam rescindere permittit ex recitationis serie, quod Lectorum memoria consulere volens, tres solum tessaradecadas enumerat: Lucas vero naturale genus magis exacte persequitur. Quartum & postremum, quod interdum de iisdem loquentes hominibus, in eorum tamen nominibus variant. De primo discrimine, quando nihil difficultatis habet, plus verborum facere superuacuum est. Secundum optima ratione non caret. Nam quia Deus sibi genus Abraham delegerat, vnde nasceretur mundi Redemptor & salutis promissio illi quodammodo inclusa erat vsq; ad Christi aduentum, non egreditur Matthæus vltra constitutos a Deo fines. Tenendum est quod dicit Paulus, Christum ministrum esse Circumcisionis ad præstandam salutem, quæ promissa fuerat sanctis patribus, Rom. 15. b. 4. Cur concinit illud Christi dictum, salutem ex Iudæis esse, Ioha. 4. c. 22. Eum itaque Matthæus in sacro illo genere conspiciendum proponit, cui proprie destinatus erat. Ideo in Matthæi catalogo considerandum est nobis Dei fœdus, quo semen Abraham sibi in populum cooptauit, vt a reliquis gentibus quasi interposita maceria distinctum esset. Lucas autem alius respexit: quamuis enim ex quo fœdus suum Deus cum Abraham pepigerat, peculiariter eius semini promissus fuerit Redemptor: scimus tamen a primi hominis defectione fuisse omnibus necessarium: sicuti etiam tunc destinatus fuit toti mundo. Cæterum admirabili Dei consilio factum est, vt Christum Lucas nobis Adæ filium proponeret: eundem vero Matthæus includeret in vna Abraham familia. Nihil enim nobis prodesset, Christum esse datum a Patre, salutis auctorem, nisi promissæ esset omnibus communis. Deinde non esset verum illud Apostoli, ipsum fuisse heri, & hodie esse, & vsque in secula futurum, (Hebr. 13. b. 8.) nisi ad omnes ætates ab ipsa mundi creatione diffusa esset eius virtus & gratia. Scimus ergo patefactam & exhibitam toti humano generi in Christo salutem esse: quia filius Noe & filius Adæ non abs te vocatur. Quia tamen in Dei verbo quærendus est, non temere per hunc nostrum Matthæum Spiritus ad sanctum Abraham genus nos reuocat, vbi thesaurus vitæ æternæ vnâ cum Christo ad tempus depositus fuit. Quod ad tertium discrimen attinet, minime dubium est, quin alium teneat ordinem Matthæus, quam Lucas: alter enim Dauidi Solomonem, alter Nathan subnectit: vnde clare apparet, diuersas lineas constitui. Hanc dissidij speciem ita conciliant boni & periti interpretes, quod Matthæus a naturali progenie discedens, quam sequitur Lucas, legalem genealogiam recenscat. Legalem vero genealogiam interpretamur, qua factum est, vt ius regni ad Salathiel transferret. Quod autem Eusebius libr. 1. Histor. Ecclesiasticæ sententia Africani genealogiam quæ a Luca describitur, legalem potius nominat, in eundem sensum redit: neque enim aliud sibi vult quam legitima ratione, quod in persona Solomonis stabilitum fuerat regnum, eandem ad Salathiel delapsum esse. Sed reatius magisque dextere loquuntur, qui legalem ordinem a Matthæo proditum esse dicunt: quia Solomonem continuo post Dauidem nominans, non obferuat a quibus secundum carnem continua serie genitus sit Christus, sed quomodo ex Solomone & alijs regibus descenderit, vt legitimus esset successor, in cuius manu regni perpetuitas stabienda erat ex Dei pacto. Probabilis autem eorum opinio est, qui morte Ochoziæ finitum fuisse Solomoni stirpem existimant. Quod ex Iudæorum commentarijs referunt nonnulli, mandatum fuisse a Dauide, vt si quando deficeret ex Solomone soboles, regia potestas doweret ad posteros Nathan, in medio relinqui-

mus: tantum sumimus quod certum est, regni successionem non fuisse confusam, sed distinctos fuisse gradus. Iam quum narrat Sacra historia, post eandem Ochoziæ, regnum a matre eius Athalia fuisse occupatum, & sublatum è medio totum regium genus, (2. Reg. 11. a. 1.) plusquam probabile est à muliere dominationis cupida impias illas & nefarias cædes fuisse patratas ne in ordinem priuarum coacta, regnum alio translatum videret. Ergo si Ochoziæ superstes fuisset filius, libenter auia sub tutela colore tranquille sine inuidia & periculo regnasset. Quod ergo extremis sceleribus infamem se & exosam reddidit, desperationis signum est: quia domi regnum tenere nõ poterat. Cæterum quod Ioas Ochoziæ dicitur filius, (2. Paralipomen. 22. d. 9.) ratio est, quia gradu proximus erat: vt merito cenferi deberet verus & narius regni hæres. Præterquam enim quod Athalia, si auiam fuisse demus, libenter abusa titulo infantis fuisset, quis mediocri iudicio præditus verisimile putabit naturalem regis filium potuisse à Sacerdote Ioiada abscondi, vt non magis sollicitè eum auia quæretet? Quin potius si quis prudenter omnia expendat, colligere promptum est ex alia linea fuisse proximum regni hæredem. Atque id sibi volunt verba Ioiadæ: Regnabit filius regis secundum pactum Domini cum Dauide: (2. Paralipomen. 23. a. 3.) ac si diceret, indignum esse nefas, si mulier alienigena sceptrum ad se raperet, quod Deus stare voluerat in familia Davidis. Quare nihil absurdi est si Christi genus deducat Lucas à Nathan: quia fieri potest vt Solomonis genus, quantum ad regni successionem spectat, interciderit. Nunc si quis obijciat Iesum non posse agnosci Messiam qui promissus erat, nisi sit ex Solomonis posteris, quem certum est fuisse typum Christi: in promptu est solutio: quamuis naturaliter ex Solomone non fuerit genitus, legali tamen ordine cenferi eius filium, quia ex regibus originem duxit. Sed tanta in nominibus diuersitas multos valde perturbat. Nam a Dauide vsque ad Ioseph nullus inter duos Euangelistas nisi in Salathiel & Zorobabel consensus apparet. Excusatio quæ adferri solet, inde ortum esse discrimen, quia Iudæi vtpurimum binomines erant, æge à multis admittitur. Atqui quum hodie nobis incognita sit dudenda extendæque genealogiæ ratio quam sequutus est Matthæus, nihil mirum est, si non allequimur quomodo in singulis nominibus ambo vel conueniant, vel differant: nec tamen dubitari potest quin à tempore Babylonicæ exilij quosdam diuersis nominibus eosdem homines recenscant: in Salathiel vero & Zorobabel eadem consulo retenta fuisse nomina verisimile est propter mutatum populi statum: quia tunc regia maiestas extincta fuit. Tenuis vero dominationis vmbra quum residua esset, apparuit insignis mutatio, quæ fideles admoneret sperandum esse aliud præstantius regnum quam visibile illud Solomonis quod breui tempore floruerat. Iam hoc quoque notare operæ pretium est, nihil esse absurdi quod plures in suo catalogo numerat Lucas quam Matthæus: quando visitatum est plures numeros esse in naturali generatione quam legali. Huc etiam accedit quod Matthæus quum in tres classes distribuere vellet Christi genealogiam, & singulis classibus attribuere 14. capita, liberum sibi fecit quorundam nomina præterire quæ Lucas omittere non debuit, quum se ad legem illam non adstringeret: hætenus de Christi genealogia. Nunc tractandum restat, cur tribus ordinibus complexus sit Matthæus totam Christi genealogiam. Nunc tractandum restat, cur tribus ordinibus complexus sit Matthæus totam Christi genealogiã, & singulos denos quaternos homines attribuerit: hoc facere voluit non tantum vt lectorum memoriæ cõsuleret, sed etiam vt triplicem populi statum diserte notaret, ex quo promissus fuerat Christus Abraham vsque ad tempus plenitudinis, quo patefactus fuit in carne. Quamuis enim vsque ad Dauidem tribus Iuda honore reliquis excelleret, nullum tamen principatum tenuit. In Dauide præter spem omnium emerfit regia maiestas, quæ sterit vsque ad Iechoniam: ab eo tempore superfuit in tribu Iuda aliqua dignitas & gubernatio quæ vsque ad Messiam aduentum erectas teneret piorum mentes.

2. Abraham autem genuit Isaac. Isaac autem genuit Iacob. Iacob autem genuit Iudam & fratres eius.

ABRAHAM AVTEM GENVIT ISAAC. M. Narrat Moses Abraham genuisse non Isaac tantum, sed & Ismaelem, Genes. 16. d. 15. Verum ad generationem Christi non carnalis propagatio sufficiebat, sed electio diuina requirebatur. Propterea dixit Abraham Deus: In Isaac vocabitur tibi semen: (Gen. 21. b. 12. a. quod Apostolus Paulus in medium profert, dum inter carnales Abraham filios & spirituales distinguit, Roman. 9. b. 7. M. Et huic Isaac, licet esset posterior & natu & conditione, promissit etiã Deus semen benedictum: Benedicentur, inquit, in femine tuo omnes gentes terræ, Genes. 26. a. 4. Et sane miraculosa huius natiuitas ex centenatio viro & vxore nonagenaria hætenus, præterea sterili, iam tum preludebat miraculose Christi natiuitati: quemadmodum etiam & Iohannis Baptistæ natiuitas, Luc. 1. d. 36. Deinde & admirabilis illa Isaaci obedientia, qua primum Deo, deinde etiam patri, vt immolaretur, morem gessit, Genes. 22. b. 9. imaginem habuit Christi, qui Patri ad mortem vsque obediens factus est. Philip. 2. a. 8. ISAAC AVTEM GENVIT IACOB. M. Genuit autem Esau, Genes. 25. c. 24. (idque eodem partu. Sed non ex Esau Christus. Iacob ad hanc dignitatem delectus est, licet esset posterior & natu & conditione vitæ. Sic enim Deus ait per Prophetam, Iacob dilexi, Esau autem odio habui, Mala. 1. a. 2. & Roman. 9. c. 19. vbi iterum videmus liberam electionem Dei. Et huic Iacob facta est promissio: Et benedicentur in te & semine tuo cunctæ tribus terræ. Genes. 28. c. 14. IACOB AVTEM GENVIT IUDAM. M. Neque is fuit primogenitus, sed quarto demum loco, nec per Rachel marito dilectam, sed per Leam natus, (Genes. 29. d. 35.) & tamen ex eo nasciturum Christum prædixerat Iacob Patriarcha: Non auferetur sceptrum de Iuda, nec dux de femore eius, donec veniat qui mittendus est, & ipse erit expectatio Gentium, Genes. 49. b. 10. ET FRATRES IVS. c. Quum Euangelista Ismaelem Abraham primogenitum silentio tegat, & Esau, qui naturæ ordine superior erat fratre suo Iacob, non temere duodecim Patriarchis locum in genealogia assignat, quum omnes Deus simili adoptionis gratia dignatus esset. Significat ergo benedictionem in Christo promissam non ad solam tribum Iuda spectare, sed communem esse omnibus filijs Iacob, quos Deus in Ecclesiam suam collegit, quum Ismael & Esau facti essent